

IDÉER OG OPGAVER TIL
JESPER WUNG-SUNGS 'DET ÅR SJÆLE SLÅR SMUT'

TITEL 'DET ÅR SJÆLE SLÅR SMUT'

Tema: Fodbold, følelser, forandring, forelskelse, identitet, efterskole

Fag: Dansk

Målgruppe: 9. - 10. klasse

Om bogen:

For Jonathan har alt i hans liv drejet sig om fodbold. Udover interessen er talentet også fulgt med, så der er rigtig meget, der tyder på, at den fremtid han gør i møde, kommer til at foregå som professionel fodboldspiller. Men så møder han Ruvinge Efterskole. Og han møder Asta. Planen var, at han blot skulle slå et par måneder ihjel på den kreative efterskole med de mange mærkelige typer, men skæbnen vil, at Jonathan langsomt forandrer sig og finder ud af, at der er andre veje at gå for ham, end på de kridtstreger, som han har været vant til at færdes på gennem hele livet. Vi følger Jonathans identitetsudvikling i året på Ruvinge Efterskole. Et ophold der bliver skelsættende for, hvem han er som menneske - og ændrer Jonathans verdensopfattelse og selvforståelse.

Om dette materiale

Der er rigeligt at tage fat på danskfagligt i 'Det år sjæle slår smut'. Det er en udviklingshistorie, hvor vi følger hele Jonathans år på Ruvinge Efterskole. Et år der byder på op- og nedture, men hvor han først og fremmest finder sig selv. Indholdsmæssigt er der derfor også brug for at sætte fokus på identitetsskildringen af Jonathan, og de oplevelser der gør, at han ændrer sig fra at være en fodboldspiller, der kun ser verden ud fra den optik - og til at opdage alle de andre muligheder i tilværelsen.

Hovedvægten i den pædagogiske vejledning er lagt på meddigtende opgaver, der både kan forstørre tekstens udsagn for eleverne, men også kan få bogens temaer til at falde på plads.

Udover denne pædagogisk vejledning er dette materiale udarbejdet. Det giver en række idéer og opgaver til, der giver en lang række forslag til opgaver, som eleverne kan beskæftige sig med under læsningen.

Faglig relevans/kompetenceområder

Arbejdet med 'Det år sjæle slår smut' giver gode muligheder for at arbejde med fortolkning og temaer i danskundervisningen. Samtidig giver bogen et godt indblik i efterskolelivet. Bogen er dog først og fremmest et personportræt, hvor vi følger udviklingen af Jonathans verdensopfattelse og selvforståelse imens den ændrer sig. Derfor er bogen særligt oplagt at arbejde med i forhold til personkarakteristik og med fokus på hele persongalleriet og deres betydning for Jonathans ændring.

FØR LÆSNINGEN

- Læs Jesper Wung-Sungs sangtekst til 'Det år sjæle slår smut' højt. Tal med eleverne om hvilke forventninger, de får til bogens handlingsforløb, når de lytter til sangteksten.
- Tal med eleverne om deres kendskab til efterskolelivet (og hvis de går på efterskole, så tal med dem om, hvordan deres forventninger var til efterskoleåret, før at de startede)
- Lav en wordcloud ud fra disse tre begreber. Efterskole. Kærlighed. Fodbold. Lad eleverne komme med bud på, hvilke ord og associationer de får i tankerne, når de hører de tre begreber.
- Giv eleverne til opgave at undersøge Jesper Wung-Sungs forfatterskab. Lad dem producere en lille forfatterbibliografi i 'Book Creator', hvor de fremhæver centrale titler i forfatteret, fortæller om forfatterens særlige kendetegn og giver biografiske informationer.

UNDER LÆSNINGEN

Kapitel 1

Du skal afsted på efterskole. Lav en pakkedisse. Du må kun medbringe 20 ting.

Kapitel 2

Skriv dit navn og en sygdom, der har samme forbogstav. Hæng alles op i klassen.

Kapitel 3

Alkohol ændrer ofte adfærd hos folk. Skriv en personlig fortælling om, hvordan du selv har oplevet det. Eller hvis du endnu ikke har prøvet at drikke alkohol, så skriv hvad du tror eller håber på, at alkoholen ændrer ved dig.

Kapitel 4

Howdan fornemmer du, at Jonathan og Asta adskiller sig? Hvorfor tror du, at de har svært ved at tale sammen i starten - og hvad tænker de om hinanden?

Kapitel 5

Jonathan er hjemme på weekend fra efterskolen. Beskriv hvad der kendetegner hans familie, deres samvær og hans forhold til Dicte.

Kapitel 6

Jonathan gør sig mange tanker om de andre elever fra efterskolen - og sammenligner ofte deres særlige evner med ting fra sportens verden. Gør det samme med en ven fra din klasse. Beskriv deres særlige kendetegn ved at bruge en sammenligning eller en metafor fra sportens verden.

UNDER LÆSNINGEN

Kapitel 7

Læreren Villy fortæller en anekdote fra hans ungdom. Hvad er budskabet og moralen i den historie, hvorfor gør den indtryk på Johannes og hvordan kommer den til at hænge sammen med Jonathans tanker om Gabriel?

Kapitel 8

Hele Jonathans liv har handlet om fodbold. Hvordan kommer det til tådryk i dette og de forrige kapitler - og hvordan fornemmer du, at han langsomt er ved at skifte tankegang? Tag evt. udgangspunkt i dette citat i dit svar: "Jeg vidste jo godt, hvad et papirklip var, men jeg anede ikke, hvad det betød; at det kunne betyde noget."

Kapitel 9

Men det kendskab du har til henholdsvis Jonathan og Asta skal du lave en playliste med 10 numre til dem hver. De sange, som du vælger til playlisten skal både fortælle noget om dem som personer og noget om handlingen i bogen.

Kapitel 10

Hvilket indtryk har du af Dicte, hendes liv, værdier og familie? Og hvordan passer det sammen med det billede, som du har af Jonathans liv og tanker?

Kapitel 11

Tegn en mammut og find fem ord, som du kan sætte mammut foran og skabe dine egne ord, ligesom Jonathan.

Kapitel 12

Omskriv scenen, hvor Jonathan møder Kukke på stadion til et skuespil. Fremfør jeres skuespil for hinanden.

Kapitel 13

Besvar Dictes spørgsmål. Bare fortæl mig hvorfor? Forklar Dicte hvorfor at Johannes har slået op med hende.

Kapitel 14

Brug din egen viden og de informationer du får i kapitlet til at lave en brochure til at man hjælper flygtninge.

Kapitel 15

Citatet: "Du står der, som om du har hovedrollen i en amerikansk ungdomsfilm. Men jeg vil ikke være med i din film." Hvad tænker du, at Asta mener med dette udsagn?

Kapitel 16

Hjælp Jonathan med sammenligningen mellem Dicte og Asta. Hvad er forskellene på dem? Opstil en tabel med forskelle.

Kapitel 17

Jonathan siger; 'Jeg... øver mig'. Beskriv de ting, som du kan fornemme, at han arbejder på og øver sig i.

UNDER LÆSNINGEN

Kapitel 18

Vælg enten Jonathan eller Asta og skriv et dagbogsindlæg, hvor du beskriver de tanker og følelser, som de har for den anden.

Kapitel 19

Både Jonathan og Asta er meget modsætningsfyldte som personer. Find eksempler på dette i teksten.

Kapitel 20

Lav et papirklip af et motiv fra bogen.

Kapitel 21

Hvordan påvirker og forandrer Asta Jonathan? Og sker den samme forandring også den anden vej?

Kapitel 22

Lav en filmplakat, der passer til den kortfilm, som Jonathan lavede med sin gruppe.

Kapitel 23

Hvad tænker du, at Jonathan mener med ordene; 'Du skal være underlig sammen med mig.'

Kapitel 24

Pak din egen sportstaske. Skriv 20 usunde ting ned, som du ville proppe i den.

Kapitel 25

Umiddelbart er Jonathan og Asta meget forskellige, men der er også flere måder at tilgå livet og betragte det på, som er ens for dem. Skriv tre af deres fælles personlige egenskaber ned, og find evt. inspiration i deres forhold til kunst og fodbold.

Kapitel 26

Bogens anden del er færdiglæst. Lav en top 10-liste over de væsentligste begivenheder.

Kapitel 27

Skriv en sms-besked til Asta fra Jonathan, hvor du forsøger at forklare og undskylde, så hun tilgiver ham.

Kapitel 28

Skriv et nytårsfortsæt for dit kommende år.

Kapitel 29

Hvad fortæller mødet med Dicte til nytårsfesten dig om deres forhold, udvikling og forståelse for hinanden?

Kapitel 30

Citatet: "Er du faret vild, mester Jonathan?" Hvad kan lastbilchaufføren Uwe mene med det - og i mere symbolsk forstand, har han så ret?

UNDER LÆSNINGEN

Kapitel 31

Jonathan og Asta drømmer om deres fremtid sammen. Vær realist. Hvad tror du, at der kommer til at ske for dem hver især - og sammen?

Kapitel 32

Skriv en dagbogsside for Jonathan, der fortæller om livet tilbage på Ruvinge Efterskole, hans tanker og hans humør.

Kapitel 33

De mange beskeder, som de sender til hinanden - hvad er de et samlet udtryk for, udover at de selvfølgelig viser forelskelsen mellem Jonathan og Asta?

Kapitel 34

Vinterferien i sommerhus bliver et minde, som Asta og Jonathan aldrig glemmer. Fortæl selv om en vinterferie eller en sommerhustur, som er et særligt minde for dig.

Kapitel 35

Asta kalder Jonathan renhjertet. Hvad tror du, at hun mener med dette?

Kapitel 36

Hvordan oplever Benjamin, at Jonathan har forandret sig?

Kapitel 37

Hvorfor løber Jonathan hen til Kukke? Og hvad får han ud af at opsøge ham?

Kapitel 38

Citatet: "Mit forhold til tid ændrede sig." Hvad mener Jonathan med dette?

Kapitel 39

Hvad får Jonathan og Gabriel talt om - og hvorfor er samtalen vigtig for dem?

Kapitel 40

Hvad er det Jonathans far ringer og fortæller - og hvorfor har han behov for at sige det til Jonathan? Og hvilken sammenhæng har det med Jonathans erindring om Liam?

Kapitel 41

Hvad er Sine et symbol på i forhold til hvad et efterskoleophold gør vi et ungt menneske?

Kapitel 42

Læs og lyt til 'Du kom med alt det, der var dig.'. Skriv ned, hvad sangteksten handler om.

Kapitel 43

Lav en politirapport, der beskriver hvad der er sket og gået forud for, at Gabriel befinder sig fuldstændig smadret på hospitalet.

Kapitel 44

Citatet: "For så bliver vi jo som dem". Hvad mener Jonathans far med disse ord?

Kapitel 45

Skriv de fem væsentligste ting ned, som du mener har ændret sig ved Jonathan og i Jonathans liv, siden han startede på Ruvinge. Sammenlign med din klasse og lav en fælles top 10.

EFTER LÆSNINGEN

Haiku eller emoji

Lav et haiku- eller emoji-resumé af bogen

Fodboldmetaforer

Udarbejd en oversigt over bogens brug af fodboldmetaforer

Visuel boganmeldelse

Lav en visuel boganmeldelse, hvor du filmer dig selv og fortæller om din mening og holdning til bogen. Brug disse tre båndspænd. Du skal filme fra mindst fem forskellige steder, du skal læse et uddrag op og du skal forholde dig til bogens målgruppe.

Smutsten

Lav din egen smutsten. Find en sten, der vil være god at slå smut med. Skriv et citat fra bogen på stenen. Kast den evt. i vandet på en gåtur med din klasse.

SoMe-synsvinkel

Opret en fiktiv Facebook eller Instagram-konto til Jonathan Møller. Lav 6-10 opslag der passer til bogens forløb

Et år efter

Året efter sjæle slog smut. Skriv fortsættelsen på bogen. Forestil dig at der er gået et år. Skriv og fortæl, hvad der er sket i kæresteforholdet mellem Jonathan og Asta, med vennerne fra efterskolen, Jonathans familie og karrieren som fodboldspiller.

SUPPLERENDE MATERIALER

Tilbage til efterskolen

Dansk dokumentarserie hvor Puk Elgård opsøger de gamle efterskolevenner for at undersøge, hvordan livet gik for dem – og for at fortælle dem, hvilken afgørende betydning de fik for hendes liv (tryk på billedet for direkte link til mitCFU)

2 ryk og en aflevering

Ungdomsfilm '2 ryk og en aflevering', der er baseret på Jesper Wung-Sungs novelle af samme navn (tryk på billedet for direkte link til mitCFU)

Jesper Wung-Sung - et forfatterskab

Lærerbogen gennemgår de særlige temaer og røde tråde i forfatterskabet. Den er oplagt for læreren som baggrundsviden, hvis man ønsker at arbejde med hele forfatterskabet. (Tryk på billedet for direkte link til mitCFU)

